

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi

7/16379
GK.43

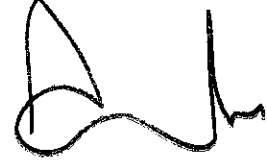
Sayı : B.10.0.SOB.00.00.00.0/ 4653
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

22.12.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/10/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-26108 sayılı yazınız.

Muş Milletvekili Sayın M. Nuri YAMAN tarafından verilen “Silikozis hastalarının mağduriyetlerine” ilişkin 7/16379 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

1-Önerge cevabı (2 sayfa)

Muş Milletvekili M. Nuri YAMAN tarafından verilen “Silikozis hastalarının mağduriyetlerine” ilişkin 7/16379 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

Kot taşlama, kotların beyazlatılması, eskitilmiş görünümü verilmesi için, kumun, kuru hava kompresörleriyle kotların yüzeyine tutularak aşındırılması işlemine verilen isimdir.

Bu uygulama sırasında solunan tozlar akciğerde Silikozis hastalığına yol açmaktadır.. sık rastlanan bir meslek hastalığı olan Silikozis, kot taşlama atölyelerinde, döküm ve metal eşya işkolunda, Silikojen tozun solunum yollarını koruma mekanizmasını aşarak akciğere kadar ilerlemesi sonucu meydana gelmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı çoğu sigortasız çalışmış işçileri ‘malulen emekli’ saymak için, ‘tespit davası’ açmalarını ve o iş yerinde çalıştıklarını kanıtlamayı şart koşmaktadır. Fakat işyerleri çoktan kapandığı veya isim değiştirdiği için, gerekli tespitlerin yapılması mümkün olmamaktadır.

Oysa Bakanlığa Bağlı İş Teftiş Kurulu, mart 2009’dan beri “Silikozis bir meslek hastalığıdır, tespit davası olmaksızın emekli edilsinler” önerisini dile getirmektedir. Buna rağmen bakanlık, Sosyal Güvenlik Kurumu’nun “Prim ödemeyenin maliyetini üstlenmeyelim” direnci nedeniyle öneriye soğuk bakmaktadır.

Bu cihetle;

SORU 1- Silikozis hastaları için Bakanlık nasıl bir çalışma yürütmektedir?

CEVAP 1- Bakanlığımız, Silikozis hastalığının önlenmesi amacıyla 2008/62 sayılı Genelgeyi yayınlamış ardından 2009/24 Sayılı Genelgeyle riskli iş kollarından biri olan kot giysilere uygulanan beyazlatma/yıpratma işlerinde, kumun püskürtme yöntemiyle kullanılmasını yasaklamıştır.

DSÖ (WHO) Uluslar arası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 1995 yılından beri ortaklaşa bir program (Küresel ve Ulusal Eylem Planları) yürütülmektedir. Hastalığın sıklığını azaltmak amacıyla başlatılan çalışmalar sonucunda 2030 yılına gelindiğinde Silikozis hastalığının dünyada tamamen elimine edilmesi hedeflenmektedir. Bakanlığımız da bu kapsamda Silikozis Hastalığını Önleme Kontrol Programını başlatmış bulunmaktadır.

SORU 2- Bakanlık tarafından Türkiye’de kaç kişinin bu hastalığa yakalandığının ve bu kişilerden kaçının tedavisinin yapıldığı ya da hala yapılmakta olduğu hususunda gerekli istatistikler tutulmakta mıdır? Tutulmaktaysa durum ne düzeydedir?

CEVAP 2- Bakanlığımız hastaneleri, Üniversite hastaneleri ile özel hastanelerde 09/07/2010 tarihi itibarı ile 1388 kişinin silikozis hastalığı kayda alınmış olup, bu kişilerin takip ve tedavileri devam etmektedir.

SORU 3- Artık çalışamaz duruma gelmiş bu kişilerin adı geçen Teftiş Kurulunun önerisi doğrultusunda emekli edilmeleri sosyal devlet ilkesinin bir gereği değil midir?

CEVAP 3- Konu ile alakalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’ndan alınan bilgiler şu şekildedir:

“5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre meslek hastalığı sayılan silikozis hastalığının ortaya çıkması ve işyerinde çalıştığı belirlenen sigortalıların bu hastalığının Kurum Sağlık Kurullarınca kabul edilmesi halinde çalışanlara herhangi bir prim ödeme gün aranmadan öncelikle sürekli iş göremezlik geliri bağlanması, gelir bağlanan kişilerin bakmakla yükümlü bulunan kişileri de dahil sağlık yardımlarından yararlandırılması, ayrıca yaşlılık ve malullük sigorta kollarından aylık almaya hak kazanmaları durumunda (yeterli prim ödeme gün sayısı ve yaş şartı) hem gelir hem de aylık bağlanması öngörülmüştür.

Ayrıca, meslek hastalığı hükümlerinin uygulanmasında, bu hastalığa maruz kalan kişilerin çalıştıkları işyerlerinin kayıtlı olması gerekmekte, aynen iş kazası vakalarında olduğu gibi ihbar ve şikayet üzerine çalışma yapılan işyeri denetime alınarak 'hastalığa yakalandığını' iddia eden kişinin o işyerinde çalıştığı ve hastalığının işyerinin çalışma şartlarından ileri geldiğinin ve de işten ayrıldıktan sonra hastalığın ortaya çıkması durumunda da işten ayrılma tarihi ile hastalığın ortaya çıkış tarihi arasında belli bir sürenin geçmemiş olduğunun tespit edilmiş olması' şartlarıyla ilgili kişinin belirlenen işyerinde fiilen çalışmaya başladığı tarihinde tespit edilmesi suretiyle işlem yapılarak kişi sigortalı sayılmaktadır. Dolayısıyla, bu alanda çalışan kişiler kayıtlı olmasa da, işyerlerinin faal olması veya faal olmasa da işyeri sahiplerinin tespit edilmesi durumunda ilgililerin işyerlerinde çalışmalarının belirlenmesi halinde sosyal güvenlikleri sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, bu tür hastalığa tutulan ve çalıştıkları dönemde durumları tespit edilemeyenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi için 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında meslekte kazanma gücü kayıp oranlarına göre, muhtaçlık ve yaş şartı aranılmaksızın aylık bağlanması yönünde yasa değişikliği çalışması yapılmaktadır.

Bu düşünceyle silikozis meslek hastalığında kayıt dışı çalışmış olanların işyerleriyle çalışma ilişkisinin kurulamaması sebebiyle iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yararlanamayanların primsiz ödeme kapsamında 2022 sayılı Kanundan yararlandırılarak sosyal güvenliklerinin sağlanması amaçlanmaktadır.”

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.